

Strasbourg, 24.10.2017
COM(2017) 651 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Paremad lahendused parema õigusloome tegevuskava paremaks täitmiseks

{SWD(2017) 675 final}

1. SISSEJUHATUS: PAREM ÕIGUSLOOME EUROOPA KOMISJONIS

Praegune komisjon on jõudnud oma ametiaja keskpaika. Vastavalt oma kümnele poliitilisele prioriteedile¹ keskendub ta esmatähtsate algatuste täitmisele liidu kodanike huvides. Komisjon toetab majanduskasvu ja töökohtade loomist, edendab siseturu toimimist ning tegeleb julgeolekuohtude, tarbija- ja töötajate kaitse ning rahvatervise ja keskkonna olukorra parandamisega. 2018. aasta tööprogramm² annab omakorda tunnistust sellest, et komisjon pöörab peatähelepanu suurtele probleemidele, millele tuleb leida lahendus Euroopa tasandil. Siia kuuluvad meetmed, mis edendavad digitaalse ühtse turu ja energialiidu loomist, tagavad ettevõtete õiglase maksustamise ja sotsiaalse õigluse, viivad lõpule kapitaliturgude liidu kujundamise, tugevdavad majandus- ja rahaliitu ning pangandusliitu, aitavad ohjeldada terrorismi ning suunavad liidu järgmise mitmeaastase finantsraamistiku väljatöötamist.

Parem õigusloome aitab komisjonil tagada, et EL tegeleb vaid sellega, mis on vajalik, ja teeb seda hästi. Sel eesmärgil esitas komisjon 2015. aastal³ tasakaalustatud põhimõtted ja meetmed, mis on koondatud järgmisse kolme sambasse.

- **Mõju hindamine.** Uutele ettepanekutele lisatakse mõjuhindangud, milles antakse ülevaade sellest, kuidas saab poliitilisi eesmäärke saavutada kõige tõhusamalt, ilma tarbetult koormust suurendamata.
- „**Kõigepealt hinda**“. Õigusaktide muutmisel hinnatakse analüüsitulemuste ja sidusrühmade seisukohtade alusel lihtsustamis- ja tarbetute kulude vähendamise võimalusi.
- **Sidusrühmade kaasamine.** Parema õigusloome aluseks on kodanikuühiskonna aktiivne kaasamine, kus sidusrühmad annavad oma panuse poliitikasse kogu poliitikatsükli jooksul, kasutades mitmesuguseid tagasisidevahendeid ja osaledes konsultatsioonides.

See lähenemisviis õigusloome parandamisele on pälvinud sidusrühmade, sealhulgas Euroopa Parlamendi⁴ ja nõukogu⁵ laialdase toetuse. OECD paigutas juba 2015. aastal komisjoni mõjuanalüüsi- ja hindamissüsteemid vastavalt kolmandale ja viiendale kohale OECD liikmete seas⁶. Pärast selle järjestuse teatavakstegemist tegi komisjon 2015. aasta mais uusi täiustusi ning 2016. aastal sõlmisid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon

¹ https://ec.europa.eu/commission/index_et

² COM(2017) xxx [lisatakse hiljem]

³ *Parem õigusloome paremate tulemuste saavutamiseks – ELi tegevuskava* (COM(2015) 215, 19. mai 2015).

⁴ Euroopa Parlamendi 12. aprilli 2016. aasta resolutsioon õigusloome kvaliteedi ja tulemuslikkuse programmi (REFIT) kohta: hetkeseis ja tulevikuväljavaated, <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&language=ET&reference=P8-TA-2016-0104>

⁵ Parem õigusloome konkurentsivõime tugevdamiseks. Nõukogu 26. mai 2016. aasta järeldused, <http://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2016/05/26-conclusions-better-regulation/>

⁶ OECD (2015), *OECD Regulatory Policy Outlook 2015*, OECD Publishing, Pariis, <http://www.oecd.org/publications/oecd-regulatory-policy-outlook-2015-9789264238770-en.htm>

institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁷. Lisaks esitas komisjon 2016. aasta detsembris strateegilisema lähenemisviisi ELi õigusnormide täitmise tagamisele⁸. 2017. aastal on komisjonis õigusloome parandamise valdkonnas toimunud veel kolm olulist sündmust.

- Esiteks on komisjon näinud vaeva, et suurendada läbipaistvust, õiguspärasust ja vastutust oma töös. Täiustatud on konsultatsiooniprotsessi ja sidusrühmade võimalust esitada tagasisidet ettepanekute kohta (vt punkt 2.2). 2017. aasta lõpuks võetakse kasutusele õigusloomele kaasaaitamise veebisait, mis võimaldab sidusrühmadel osaleda komisjoni töö igas etapis⁹.
- Teiseks ajakohastas komisjon 2017. aastal põhjalikult parema õigusloome suunised ja vahendid, mis hõlmavad kogu poliitikatsükli¹⁰. Nende suuniste ja vahendite peamine ülesanne on selgitada ja ära kasutada komisjoni poliitikakujundamise eri etappide vahelisi seoseid ning aidata talitustel parandada õigusloomet. Need tehakse kättesaadavaks ka Euroopa Parlamendile, nõukogule, liikmesriikidele ja kõigile sidusrühmadele. Nendega kaasatakse kõik osalejad paremini liidu poliitika kujundamisse.
- Kolmandaks jõudis 2017. aasta alguses lõpule töötajate värbamine õiguskontrollikomiteesse, kuhu nüüd kuulub ka kolm liiget väljastpoolt Euroopa institutsioone. Sõltumatu õiguskontrollikomitee¹¹ kontrollib mõjuhindangute ja teatavate kehtivate õigusaktide hindamise kvaliteeti. Tema arvamused avaldatakse. Selleks et algatust hakataks ellu viima, peab õiguskontrollikomitee esitama algatust käsitleva mõjuhindangu kohta positiivse arvamuse. Kui komisjon otsustab tegutseda hoolimata sellest, et sellist arvamust ei ole saadud, peab ta seda avalikult selgitama. Lisaks annab komitee praktilisi meetodilisi nõuandeid komisjoni talitustele. Nüüd vaatab komitee põhimõtte „kõigepealt hinda“ kohaselt teatavad hinnangud süstemaatiliselt läbi ka sellest vaatevinklist, kas õigusaktide muutmise korral on mõjuanalüüsi aruande koostamise käigus teostatud ka hindamine.

Joonis 1 annab ülevaate parema õigusloome alastest põhilistest tegevussuundadest ja viimase kaheteistkümneme kuu jooksul tehtud märkimisväärsest tööst. Käesoleva teatise järgmistes punktides antakse põhjalikum ülevaade parema õigusloome alasest tegevusest. Eeskätt on käsitletud REFITi platvormi raames tehtavat tööd kehtivate õigusaktide lihtsustamise eesmärgil sidusrühmade seisukohtade kogumiseks, analüüsimiseks ja rakendamiseks. Selles on antud vastuseid ka komisjoni poolt institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes (eelkõige selle punktis 48) võetud kohustuste ja nõukogu järelduste¹² kohta ning kirjeldatud edasisi meetmeid, mida komisjon võtab oma

⁷ Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni vahel sõlmitud institutsioonidevaheline parema õigusloome kokkulepe. ELT L 123, 12. mai 2016, lk 1. <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ET/TXT/?uri=OJ:L:2016:123:TOC>

⁸ C(2016) 8600, 21. detsember 2016: *ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused*.

⁹ „Õigusloomele kaasaaitamine“ – https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_et

¹⁰ https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_et

¹¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/regulatory-scrutiny-board_et

¹² Nõukogu 2014. aasta detsembri järeldused (dok 16000/14), kus „...kutsutakse komisjoni üles töötama REFIT-programmi raames (liikmesriikide ja sidusrühmade andmete alusel) välja ja kehtestama koormuse vähendamise eesmärgid eriti koormavates valdkondades, eelkõige VKEde jaoks, kusjuures

ambitsioonika parema õigusloome tegevuskava täitmiseks. Käesolevale teatisele lisatud töödokument sisaldab täiendavat teavet õigusaktide lihtsustamise kohta.

Joonis 1. Ülevaade komisjoni senistest parema õigusloome meetmetest

	<i>Seisuga 31. august 2016</i>	<i>Seisuga 31. august 2017</i>
Hindamised	688	798
Mõju analüüsimine	975	1028
Avalikud konsultatsioonid	704	814
REFITi platvormil esitatud arvamused	17	58

2. PAREMA ÕIGUSLOOME PEAMISED TULEMUSED

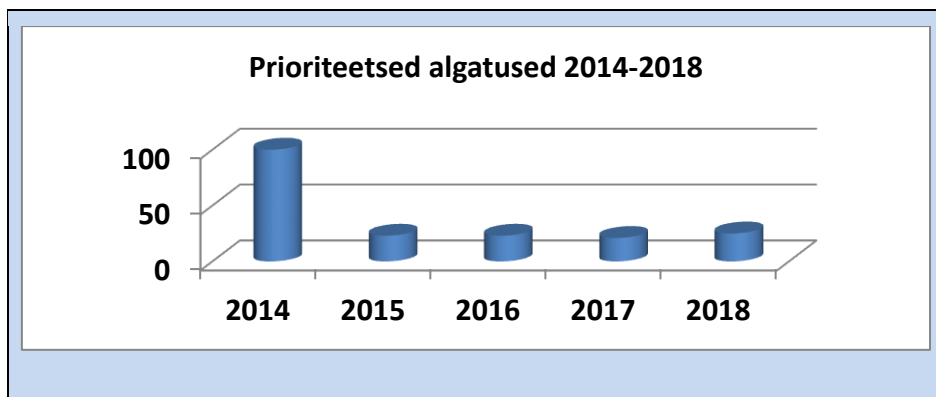
2.1. Tegeleme oluliste küsimustega: subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtte järgimine

Junckeri komisjon keskendub kümnele põhilisele poliitilisele prioriteedile. Ta on võtnud kohustuse võtta ELi tasandil meetmeid ainult vajaduse korral ja esitada ettepanekuid ainult juhul, kui see on vajalik soovitud tulemuste saavutamiseks. Komisjon tegutseb ainult juhul, kui see on vajalik ja lisab väärtust. Seejuures tugineb ta erinevate õigusloome parandamise vahendite abil kogutud tõenditele. Joonisel 2 on kujutatud praeguse komisjoni keskendumist põhialgatustele, mis hõlbustab ka horisontaalsete eesmärkide, nagu näiteks jätkusuutlikkus, süvalaiendamist kõigis poliitikavaldkondades. Juhtudel, kui mitmes valdkonnas (nagu energeetika ja kliima, transport, digitaalne ühtne turg ja siseturg) on kasutatud valdkondlikke lähenemisviise, on sidususe tagamiseks ning sektorites tarbetute ja kattuvate kulude tekkimise vältimiseks rakendatud parema õigusloome vahendeid.

Enamiku algatuste kohta on koostatud mõjuhindang, kuid kui poliitikameetmete võtmine peab toimuma kiiresti, ei ole alati võimalik mõju analüüsimiseks vajalikke sisendeid ja andmeid hankida. Viimase aasta jooksul on selline olukord tekkinud näiteks rände- ja julgeolekuvaldkonnas. Nendel juhtudel on komisjon siiski esitanud oma ettepanekute toetuseks tõendeid nii palju kui võimalik. Neil üksikjuhtudel, kui ei olnud võimalik esitada mingeid tõendeid, on ta selgitanud selle põhjuseid.

selline lähenemisviis ei nõuaks alusandmeid ja see peaks üheaegselt võtma arvesse reguleerimise kulusid ja kasu“, ning nõukogu 26. mai 2016. aasta järeldused „Parem õigusloome konkurentsivõime tugevdamiseks“, kus nõutakse tungivalt, et „komisjon teeks selles kiiresti edusamme eesmärgiga esitada vähendamise eesmärgid 2017. aastal, võttes samas alati arvesse tarbijate, tervise, keskkonna ja töötajate kõrgel tasemel kaitset ning täielikult toimiva ühtse turu tähtsust.“

Joonis 2. Junckeri komisjoni prioriteetsete algatuste arv aastail 2015–2018, võrreldes eelmise komisjoni viimase ametiaastaga

Lisaks keskendumisele põhiprioriteetidele jätkab komisjon ka jõupingutusi meetmete proportsionaalsuse tagamiseks. Komisjon esitab igal aastal aruande subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse valdkonnas tehtava suure töö kohta. Oluline vahend on poliitikavariantide sõltumatu läbivaatamine õiguskontrollikomitees enne, kui komisjon oma ettepanekud vastu võtab. Komitee kontrollib õigusaktide lihtsustamiseks esitatud valikuvõimalusi ja nende mõju (näiteks mõju VKEdele), et nende alusel leida tulemuslikumaid, tõhusamaid ja proportsionaalsemaid lähenemisviise, mis aitavad vältida tarbetuid kulusid. Tekstikastis 1 on esitatud selle kohta näiteid.

Tekstikast 1. Näited sellest, kuidas parem õigusloome on aidanud kaasa proportsionaalsemate lahenduste leidmisele

- **Ettepanek andmete vaba liikumise kohta digitaalsel ühtsel turul (COM(2017) 495).** Õiguskontrollikomitee tõstas küsimuse, kas on vajalik ja proportsionaalne ette näha võimalus sekkuda ettevõtetevahelisse lepingutesse selleks, et muuta andmete edastamine („kaasaskantavus“) pilveteenuste pakujate vahel tõhusamaks. Seetõttu leidis komisjon, et seda, kuidas kasutajatele esitatakse teavet säilitamis- ja muude töötlemisteenuste kohta, tuleks pigem reguleerida isereguleerimise teel tegevusjuhenditega. Lisaks otsustas ta, et teenusepakujate vahetamise ja numbrite liikuvuse üksikasjad tuleks kindlaks määrata iseregulatsiooni teel hea tavaga.
- **Ettepanek võtta vastu direktiiv taastuvenergia edendamiseks (COM(2016) 767).** Nagu on selgitatud ettepaneku seletuskirjas, tehti pärast seda, kui õiguskontrollikomitee väljendas muret seoses taastuvenergia edendamise meetmete proportsionaalsuse (ja subsidiaarsuse põhimõtte järgimisega), ettepanek kasutada kütte- ja jahutussektoris taastuvenergia edendamiseks vähem sekkuvaid meetmeid.
- **ELi standardimispoliitika.** Sidusrühmad tuginevad oma tegevuses ELi ühtlustatud tehnilistele standarditele. Alati ei ole suudetud viiteid nendele standarditele Euroopa Liidu Teatajas õigeaegselt avaldada. Vastavalt REFITi platvormi kaudu saadud soovitudele on komisjon ja Euroopa standardiorganisatsioonid kokku leppinud tegevuskava probleemi lahendamiseks.

2.2. Läbipaistvus, õiguspärasus ja vastutus

Komisjon on 2016. ja 2017. aasta jooksul pööranud erilist tähelepanu oma tegevuse õiguspärasuse suurendamisele. Demokraatliku legitiimsuse huvides lähtub komisjon kõrgeimast läbipaistvuse ja vastutuse standarditest kooskõlas oma poliitiliste suuniste prioriteediga 10 („Demokraatlike muutuste liit“). Üldsus ja sidusrühmad eeldavad

õigustatult, et nad saavad mõjutada otsuste langetamist, näha tõendeid ja saada teavet selle kohta, kes veel soovib otsuseid mõjutada. Komisjon on andnud eeskjuju selles, kuidas suhelda huvirühmadega läbipaistvalt, lähtudes põhimõttest, et volinikud, nende kabineti liikmed ja peadirektorid saavad kohtuda üksnes nende lobistidega, kes on kantud läbipaistvusregistrisse ja avaldavad teabe selliste kohtumiste kohta oma veebisaidil. Nüüd on kehtestatud nõue, et sidusrühmi ja üksikeksperthe, kes esindavad ühist huvi, saab määrata komisjoni nõustavatesse ekspertrühmadesse ainult juhul, kui nad on registreeritud läbipaistvusregistris. Komisjon esitas 2016. aasta septembris ettepaneku sõlmida õiguslikult siduv institutsioonidevaheline kokkulepe luua läbipaistvusregister ning muuta selle kasutamine komisjoni, Euroopa Parlamendi ja esimest korda ka nõukogu jaoks kohustuslikuks. See on suur samm edasi lobitöö läbipaistvuse suurendamisel.

Komisjon on kindlalt pühendunud sidusrühmade ja kodanike kaasamisele kogu poliitikatsükli jooksul¹³ ning on investeerinud märkimisväärselt vahenditesse, et neid paremini oma tegevusse kaasata. Need vahendid on küll kättesaadavad, kuid neid ei kasutata piisavalt palju ja mõned sidusrühmad ei ole ikka veel valmis või võimelised neid kasutama. Komisjon on võtnud lisameetmeid selle probleemi lahendamiseks. Nende hulka kuuluvad:

- Kuna sidusrühmade jaoks oli probleemiks, et sageli (sealhulgas REFITi platvormil)¹⁴ ei olnud arusaadav, kuidas komisjon nende kaastööd kasutab, hakkab komisjon oma mõjuhinnangutes ning hindamis- ja konsultatsiooniaruannetes andma paremat tagasisidet sidusrühmade seisukohtade kohta selgitamaks, kuidas nende kaastööd kasutati.
- Selleks et õigete sidusrühmadega suheldaks kõige tõhusamalt nende seisukohtade ja vajalike andmete saamiseks, on komisjon täiustanud komisjoni talitustele antud suuniseid. Nende kohaselt tuleb iga algatuse puhul ette valmistada selge konsulteerimisstrateegia, mis esitatakse tegevuskavas ja esialgses mõjuhinnangus.
- Selleks et pälvida võimalikult suurt tähelepanu ja saada rohkem tagasisidet, tehakse tähtsate algatuste puhul läbiviidavad avalikud konsultatsioonid kättesaadavaks kõigis ELi ametlikes keeltes, ülejäänud aga vähemalt inglise, prantsuse ja saksa keeles. See peaks lahendama Euroopa Parlamendi, Euroopa Ombudsmani, sidusrühmade ja kodanike mured.
- 1. juulil 2016 käivitas komisjon veebisaidi, mis on keskne kontaktpunkt kodanike ja sidusrühmade jaoks, kes soovivad leida teavet poliitikakujundamise kohta ja selles osaleda¹⁵. See muudab nende jaoks seisukohtade esitamise lihtsamaks ja poliitikakujundamise läbipaistvamaks, kuna kaastööd avaldatakse automaatselt. Veebisaidi käikuandmisega täideti 2015. aasta parema õigusloome kavaga võetud oluline kohustus.

¹³ OECD katseandmebaas sidusrühmade kaasamise kohta: <http://www.oecd.org/gov/regulatory-policy/EC-Stakeholder-Engagement.pdf>

¹⁴ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/xxii4ab_on_stakeholder_consultation_mechanisms.pdf

¹⁵ https://ec.europa.eu/info/law/contribute-law-making_et

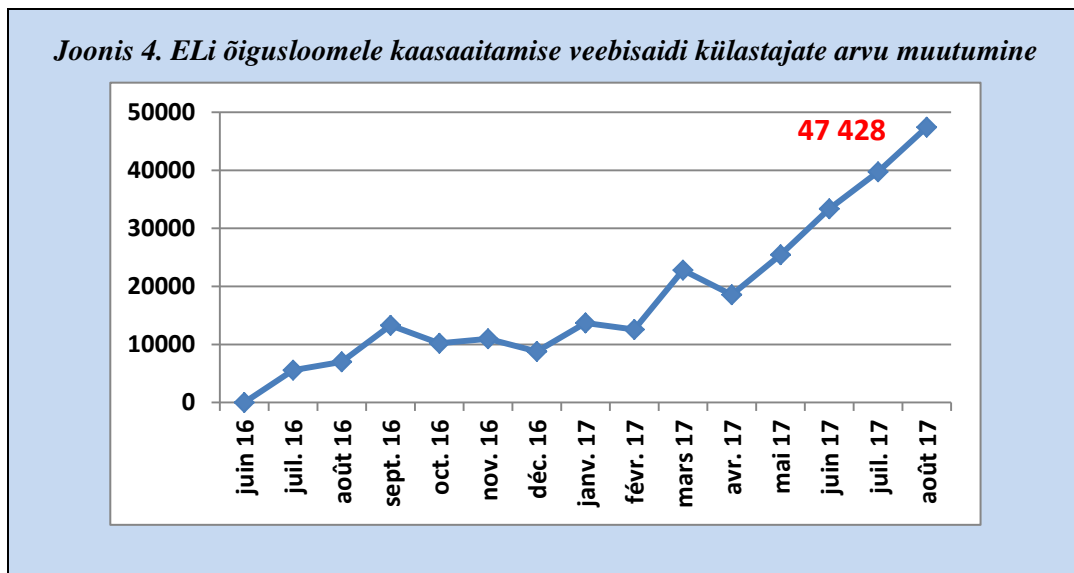
- Nüüd saab ühel veebisaidil esitada tagasisidet komisjoni uute algatuste kohta, kui need on varase idee järgus (tegevuskavad ja esialgsed mõjuhinnangud), ning vastuvõetud ettepanekute ja kolmanda taseme õigusaktide (delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid) kavandite kohta. See edendab märkimisväärselt läbipaistvust ja konsulteerimist, mis on seni olnud keerukas ja läbipaistmatu protsess, kus said osaleda ainult eksperdid ja liikmesriikide esindajad. Joonisel 3 on antud ülevaade olukorrast.

Joonis 3. Ülevaade veebisaidi „Õigusloomele kaasaaitamine“ tegevusest alates selle käivitamisest 1. juulil 2016

Europa veebisaidile ülespandud õigusaktid sidusrühmadelt tagasiside saamiseks	Seisuga 31. august 2017
Delegeeritud õigusaktide kavandid	98
Rakendusaktide kavandid	126
Tegevuskavad ja esialgsed mõjuhinnangud	225
Komisjoni vastuvõetud seadusandlikud ettepanekud	194

Eelkõige prioriteetsete ettepanekute puhul jätkab komisjon sidusrühmade kaasamist sotsiaalmeedia kaudu (**#EUHaveYourSay**). See on võimaldanud pidevalt suurendada õigusloomele kaasaaitamise veebisaidi küllastajate arvu, mis ületas 2017. aasta augustis 47 000 piiri (joonis 4). Saadud arvamuste alusel on näiteks tehtud muudatusi komisjoni ettepanekus, mis käsitleb mobiilside rändluse õiglase kasutamise eeskirju;¹⁶ üldsuse reageeringust tulirelvi käsitlevale ettepanekule sai komisjon kasulikku teavet¹⁷.

2017. aasta lõpuks kavatseb komisjon veebisaiti täiustada, lisades aegreavaate, mis annab varem ja rohkem teavet eelseisvate algatuste kohta ning võimaldab juurdepääsu igal aastal käivitavatele internetipõhiste konsultatsioonidele.

¹⁶ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/roaming-implementing-regulation>

¹⁷ COM(2015) 0750, Ettepanek: Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega muudetakse nõukogu direktiivi 91/477/EMÜ relvade omandamise ja valduse kontrolli kohta.

2.3. Õigusaktide lihtsustamine ja tarbetute kulude vähendamine

Praegune komisjon on oma mandaadi algusest saadik rõhutanud, et kehtivate ELi õigusaktide aktiivne haldamine on sama oluline kui uute algatuste ettevalmistamine. On oluline tagada, et õigusaktid oleksid kogu aeg eesmärgipärased ja annaksid neid tulemusi, mida ELi seadusandja soovis. Euroopa Komisjon suunab oma jõupingutused õigusaktide lihtsustamise valdkonnas sellele, et vähendada tarbetuid kulusid ja vähendada halduskoormust ilma poliitiliste eesmärkide täitmist kahtluse alla seadmata. Õigusaktide muutmise lihtsamaks ja vähem koormavaks aitab parandada ka õigusnormide rakendamist ja täitmist ning annab lõppkokkuvõttes paremaid tulemusi.

Komisjon on veendunud, et tarbetute kulude edukaks vähendamiseks tuleb iga juhtumit käsitleda eraldi. See võimaldab täielikult säilitada õigusaktide kavandatud eesmärged. Komisjon on olnud kõrvalekaldumatult seisukohal, et õigusloome parandamine ei tähenda dereguleerimist. Kui ühiskonna jaoks oluliste eesmärkide saavutamiseks on vaja kehtestada õigusakte näiteks tööturu, töötervishoiu, tööohutuse või keskkonnakaitse valdkonnas või hoopis käsitleda uue tehnoloogia mõju eraelu puutumatusel, teeb komisjon seda vajalikus ulatuses. Õigusaktide tulemuslikkuse tagamise käigus tekib paratamatult mõningaid kulusid. Neid tuleb vaadelda õigusaktide pakutava üldise kasu kontekstis. Demokraatliku vastutuse ja läbipaistvuse tagamiseks on oluline, et poliitiline otsus selle kohta, millised kulud on poliitiliste eesmärkide saavutamise seisukohalt õigustatud, võetakse vastu pärast tõendite analüüsimist, mis tehakse iga juhtumi puhul eraldi ja mille tulemusel saavad vastuse sidusrühmade ja kodanike küsimused.

Erinevalt paljudest liikmesriikidest lähtub komisjon põhimõttest „kõigepealt hinda“. Komisjon on võtnud kohustuse veel enne õigusaktide läbivaatamist või uute õigusaktide kehtestamist hinnata seda, mis on juba olemas, et selgitada välja, mil määral on võimalik lihtsustamine ja kulude vähendamine. Korraga võidakse hinnata ühte õigusakti või mitut õigusakti, mis katavad ühte konkreetset sektorit („toimivuskontroll“), et selgitada välja, kus nimelt kõnealuste konkreetsete õigusaktide raames on võimalik kulusid kokku hoida. Seejärel analüüsitakse mõju hindamise raames ka seda, kuidas oleks kõige otstarbekam neid muudatusi rakendada, ja võimaluse korral tehakse kindlaks mõju suurus. Selle kõige jaoks saadakse andmeid sidusrühmadega konsulteerimisest, REFITi platvormi tegevusest ja veebisaidi „Kergenda koormat“ kaudu esitatud tagasisidest¹⁸. See protsess on hädavajalik selleks, et tagada tegevuse üldine õiguspärasus ning et kulude vähendamine ei mõjutaks poliitiliste eesmärkide saavutamist. 2016. aastal teostati hindamine veidi vähema kui 50 % mõjuhinnangute puhul, 2017. aastal aga tõusis see näitaja peaaegu 70 %-le. See on märkimisväärne saavutus alates sellekohase korra kehtestamisest.

Tekstikast 2. Olulised hindamised ja toimivuskontrollid aastatel 2016–2017

- ELi keskkonnapoliitika seire- ja aruandekohustuste toimivuskontroll
- Välispiirifondi hindamine (2011–2013)
- Programmi „Horisont 2020“ hindamine
- Kaupade vastastikuse tunnustamise määruse hindamine
- Määruse (EÜ) nr 765/2008 turujärelevalvet käsitlevate sätete hindamine
- Tarbijaõiguse alaste õigusaktide toimivuskontroll

¹⁸ http://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/lighten-load_et

- Ehitussektori valdkonna õigusaktide toimivuskontroll
- Üleskutse arvamuste esitamiseks ELi finantsteenuste regulatiivraamistiku kohta

Kõige raskem on piisavalt täpselt kindlaks teha kavandatavatest muudatustest tuleneva kulu ja kasu suurus. Mõju suuruse kindlakstegemine on eriti keeruline seetõttu, et andmeid, sealhulgas liikmesriikides õigusaktide toimivuse kohta kogutavaid andmeid, on vähe. Seetõttu on täpse mõjuanalüüsi koostamine kõigi 28 liikmesriigi jaoks raske. Probleemidest hoolimata esitab komisjon siiski andmeid mõju suuruse kohta umbes pooltes mõjuhindangutes, kusjuures selle kohta on andmeid peaaegu kõigis REFITi programmi raames tehtavates analüüsid. Üldiselt on komisjoni lähenemisviis mõju suuruse kindlaksmääramisele väga sarnane sellega, mida kohtab mujal, kusjuures poliitikast saadava kasu kindlakstegemine on väga heal tasemel.

Komisjoni lähenemisviis on olnud tulemuslik. Alates 2015. aastast on komisjon oma õigusloome kvaliteedi programmi raames esitanud 137 lihtsustamisalgatust. REFITi platvormil on olnud oluline roll komisjon tähelepanu suunamisel küsimustele, mis on sidusrühmade jaoks kõige olulisemad. Alates 2016. aasta algusest on REFITi platvormi raames võetud vastu 58 arvamust ja antud sisendit normide lihtsustamiseks näiteks ühise põllumajanduspoliitika, Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide, käibemaksunormide ja ühtse turu valdkonnas. Tekstikastis 3 on näiteid nende küsimuste kohta, mille puhul komisjon on REFITi platvormi abil välja selgitanud kulude kokkuhoiu võimaluse ettevõtete, kodanike ja riigiasutuste jaoks. Andmed nende ja muude REFITi platvormi kaudu saadud ettepanekute kohta on esitatud koos käesoleva teatisega avaldatud talituste töödokumentis. 2018. aasta tööprogrammis on esitatud peamised ettepanekud tarbetute kulude vähendamiseks, mida komisjon kavatab enne oma volituste lõppemist teha.

Tekstikast 3. Näiteid kehtivate õigusaktide normide lihtsustamisest¹⁹

- *Ettepanek ajakohastada ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse käibemaksusüsteem (COM(2016) 757).* Ettepanekuga lihtsustatakse piiriülese e-kaubanduse suhtes kohaldatavat keerukat käibemaksusüsteemi ning luuakse ELi ettevõtjatele võrdsed võimalused võrreldes kolmandate riikide ettevõtjatega, kes paljudel juhtudel ei maksa müügitehingute pealt ettenähtud käibemaksu. Ettepanek võib **alates 2021. aastast vähendada ettevõtjate käibemaksukohustuse täitmisest tulenevat kulu 2,3 miljardi euro võrra** aastas ja suurendada liikmesriikide käibemaksutulu **7 miljardi euro võrra**.
- *Ettepanek võtta vastu määrus, millega luuakse ühtne digivärv teabe ja menetluste ning abi- ja probleemilahendamisteenuste pakkumiseks (COM(2017) 256).* Oluliste takistustega seisavad silmitsi nii kodanikud kui ka ettevõtjad, kes on huvitatud teise ELi liikmesriiki kolimisest, seal toodete müümisest ja teenuste osutamisest. Nende jaoks, kes soovivad kasutada ühtse turu eeliseid, on äärmiselt oluline internetist asjakohase, täpse ja kergestimõistetava teabe leidmine, nagu ka juurdepääs veebipõhiste haldusmenetlustele ja nende läbimine veebi teel. Kui see on praegu üldse võimalik, on see sageli keeruline, ajamahukas ja kulukas. Mis puudutab teabe leidmist, siis ettevõtjad võivad ainult üheksa ettevõtlusega seotud teema uurimisel **kokku hoida 11–55 miljardit eurot aastas**. Eelistatav valikuvõimalus aitaks **vähendada aega**, mida kodanikud kulutavad enne välismaale minekut seitsme olulise teema uurimiseks, **(praegu 1,5 miljonit tundi) 60 % võrra**.
- *Ettepanek võtta vastu määrus Euroopa ettevõtlusstatistika kohta (COM(2017) 114).* Praegune Euroopa ettevõtlusstatistika süsteem on killustatud mitme valdkondliku määruse vahel. See toob kaasa vastuolusid kogutud andmetes ja muudab statistika koostamise vähem

¹⁹ Näited on valitud REFITi tulemustabelist. Lisatud talituste töödokument sisaldab täiendavat teavet.

tõhusaks. Uue ettepaneku kohaselt tühistatakse 10 olemasolevat õigusakti ning loodaks ühine ettevõtlusstatistika tegemise ja koostamise õigusraamistik. Ettepanek võimaldab parandada statistika kvaliteeti, täiustada riikide statistika tegemise protsesse ja vähendada statistiliste andmete esitajate koormust. Eelkõige tänu kokkuvõtte ELi-sisese kaubandusstatistika valdkonnas aitab ettepanek **vähendada ettevõtete halduskoormust vähemalt 13,5 % aastas.**

- ***Euroopa turu infrastruktuuri määrus (börsiväliseid tuletisinstrumente, keskseid vastaspooli ja kauplemissüsteemide käsitlevad normid) (COM(2017) 208).*** Ettepanek on esitatud kehtiva määruse sihipärasel muudatusel. Eelkõige on kavas lihtsustada norme ning kõrvaldada finantssektori väikeettevõtetel tekkivad ebaproportsionaalsed kulud ja koormus, kahjustamata finantsstabiilsust. Kõikide eelistatavate valikuvõimaluste kombineeritud mõju, mis on arvatud üksnes mõju analüüsimiseks, on järgmine: **fikseeritud (ühekordsed) kulud vähenevad vahemikus 2,3 – 6,9 miljardit eurot ja tegevuskulud 1,1 – 2,66 miljardit eurot.**
- ***Ettepanek võtta vastu määrus, milles käsitletakse energialiidu juhtimist (COM(2016) 759).*** Ettepanekuga vähendatakse märkimisväärselt liikmesriikide ning komisjoni ja teiste ELi institutsioonide halduskoormust, muutes planeerimis- ja aruandlusnõuded energeetika ja kliima valdkonnas otstarbekamaks. Need nõuded on esitatud paljudes eri õigusaktides, kusjuures eri aruandlusküklid ei kattu. Ettepanekuga ühendatakse, ühtlustatakse või tühistatakse rohkem kui 50 eri kohustust planeerimise, aruandluse ja järelevalve valdkonnas. Halduskulude kokkuvõtte suuruseks prognoositakse **üle 3,4 miljoni euro.**
- ***Ettepanek, mis käsitleb liidu elektroonilise teemaksu koostalitlusvõimet ja teemaksude tasumata jätmist käsitleva piiriülese teabevahetuse hõlbustamist (COM(2017) 280).*** Ettepanekuga parandatakse Euroopa maanteemaksusüsteemide ja taristu puudulikku koostalitlusvõimet, lihtsustades uute teenuseosutajate turule tulekut ning lubades sõidukiomanikele tarnida tehniliselt lihtsamaid pardaseadmeid, kus ei kasutata GPSi. Arvutuste kohaselt põhjustab halb koostalitlusvõime 334 miljonit eurot tarbetuid kulusid aastas.
- ***Ettepanek muuta elektri- ja elektroonikaseadmetes teatavate ohtlike ainete kasutamise piiranguid (COM(2017) 38).*** Kavandatavad meetmed taastaksid teisese turu ja suurendaksid teatavate seadmete varuosade kättesaadavust. Väheneksid ettevõtete ja riigiasutuste kulud ja halduskoormus, remondi ja järelturu müügiga tegelevatele ettevõtetele avaneksid turul uued võimalused ning lisaks oleks ettepanekul positiivne sotsiaalne mõju näiteks ELi haiglatele. Kasutatud meditsiiniseadmete edasimüügi ja ostu võimaluse säilimine annaks **pärast 2019. aastat umbes 170 miljonit eurot kokkuvõtte.** Orelite väljajätmine direktiivi kohaldamisalast aitaks vältida asjaomasel sektoris kuni 90 % töökohtade kaotust aastaks 2025 ja igal aastal kuni 65 miljoni eurose kahjumi tekkimist.

2.4. Muude lihtsustamisvõimaluste ja kulude vähendamise viiside analüüs

Ebavajaliku regulatiivse koormuse vähendamine on ametis oleva komisjoni poliitiline prioriteet. Selles valdkonnas saavutatakse tulemusi tänu lähenemisviisile, mis võimaldab lahendada sidusrühmade probleeme, tagada demokraatlik vastutus ja võimaldab täpselt kindlaks teha mõju suuruse ilma sellest siiski sõltumata. Kooskõlas institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe raames võetud kohustusega on komisjon analüüsinud ka muid lähenemisviise, sealhulgas võimalust määrata koormuse vähendamise eesmärgid kindlaks sektorite kaupa. Analüüsi tulemuste kokkuvõtte on esitatud tekstikastis 4 ja nende kohta on rohkem teavet esitatud talituste töödokumendis.

Tekstikast 4. Muud lähenemisviisid õigusnormide lihtsustamisele

- Üks võimalus regulatiivsete kulude vähendamiseks on kehtestada koormuse vähendamise

eesmärgid kas majandusele tervikuna või sektoritele ükshaaval. Selleks et eesmärgid oleksid usaldusväärsed ja tõhusad, tuleb kasutada meetodeid, mis võimaldavad välja selgitada kulude üldise taseme ja analüüsida, mil määral on vähendamine realselt võimalik („lähtestsenaarium“). Andmete kogumine selle jaoks on kulukas, võtab palju aega ja ei anna alati täpset ülevaadet, kuna paljudel juhtudel on andmeid liiga vähe. Selle ebakindluse tõttu on väga keeruline eesmärkide suurust eelnevalt kindlaks määrata, olgu siis tegemist kogu majanduse või konkreetsete sektoritega. Nagu näitab komisjoni enda kogemus halduskoormuse vähendamisel ajavahemikul 2007–2013, on see veelgi raskem Euroopa tasandil²⁰.

- Mõned sidusrühmad on soovitanud kehtestada eesmärgid poliitiliselt, mitte mõne asjakohase meetodi abil, kuid nad ei ole esitanud selgitust nende suuruse arvutamise viisi kohta ega põhjendanud nende kasutamist ainult konkreetsetes sektorites. Komisjon on mures, et selline lähenemisviis suurendaks dereguleerimissurvet ja takistaks teda täitmast poliitilist ülesannet võtta meetmeid siis, kui neid on vaja võtta. Tuletagem näiteks meelde finantskriisi aegset vajadust tegutseda, samuti äsjaseid jõupingutusi lahendada julgeoleku- ja rändeplaneering ning uue tehnoloogiaga seotud probleeme eraelu puutumatus valdkonnas). Komisjon ei ole veendunud ka selles, et selline lähenemisviis on sidusrühmadele üldiselt vastuvõetav. Arvamuste mitmekesisust eeleesmärki küsimuses illustreerivad hästi REFITi platvormi konsultatsioonide tulemused²¹.
- Samadel kaalutlustel põhineb ka lähenemisviis, mille puhul uue õigusakti kehtestamisel või uue õigussättega uute kulude põhjustamisel tuleb mujal teostada samaväärne vähendamine, vaadates läbi või tunnistades kehtetuks olemasoleva õigusakti. Regulaatiivsete kulude vähendamiseks on vaja konkreetseid andmeid, mitte pelgalt sihtarvusi. Kui komisjon esitab ettepaneku õigusakti kehtetuks tunnistamiseks, ei tarvitse seadusandja sellega nõustuda, samuti võib õigusakti kehtetuks tunnistamise tulemuseks olla liikmesriikide 28 erinevat lähenemisviisi.

Komisjoni enda kogemused ja andmed, mida ta on näinud teiste süsteemide puhul, ei anna tunnistust sellest, et eelnevate vähendamiseeesmärkide kehtestamine aitab praegusest lähenemisviisist paremini kõrvaldada tarbetuid kulusid ja anda sidusrühmadele konkreetset kasu. Komisjoni lähenemisviis põhineb kehtivate õigusaktide ükshaaval hindamisel eesmärgiga selgitada välja normide lihtsustamise, otstarbekamaks muutmise ja kõrvaldamise võimalused. Komisjoni lähenemisviis põhineb tõenditel ja selle õiguspärasus põhineb sidusrühmade kaasamisel. See hoiab ära põhjendamatu dereguleerimise ja negatiivse mõju oluliste poliitiliste eesmärkide saavutamisele.

Seetõttu kavatseb komisjon seda lähenemisviisi veelgi täiustada. Tuginedes oma õigusaktide hindamise tulemustele on komisjon võtnud kohustuse tagada, et iga õigusakti läbivaatamise toetamiseks tehtud mõjuhinnangus näidataks selgelt ja võimalikult täpselt võimaliku kokkuhoiu suurus. Euroopa Parlament ja nõukogu saavad seda oma töös arvesse võtta selge koormuse vähendamise eesmärgina²². Kui nad aga muudavad komisjoni ettepanekut ja vähendavad või lisavad lihtsustamiselemente, palub komisjon mõlemal institutsioonil selgitada läbipaistvalt muudatuste vajalikkust ja analüüsida nende mõju kooskõlas institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega. Sellest

²⁰ <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/257ede84-dd11-4873-be36-77aaca2faeab> (programm ABR*pluss*)

²¹ https://ec.europa.eu/info/law/law-making-process/overview-law-making-process/evaluating-and-improving-existing-laws/reducing-burdens-and-simplifying-law/refit-platform/refit-platform-recommendations_et

²² Vt parema õigusloome vahendite komplekti vahend nr 12 (mõjuanalüüsi aruande vorm). https://ec.europa.eu/info/better-regulation-guidelines-and-toolbox_et

koormuse vähendamise eesmärgist saavad lähtuda ka liikmesriigid õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel.

Lisaks on komisjon täielikult uuendanud parema õigusloome vahendite komplekti ja komisjoni talitustele ettenähtud üksikasjalikke suuniseid mõju suuruse kindlakstegemise kohta; laiendatud on ka sisekoolitust. Komisjon kavatses hindamise ja mõjuanalüüsiga seotud konsulteerimiste raames senisest järjekindlamalt konsulteerida sidusrühmadega ka selle üle, kas õigusaktide lihtsustamine on vajalik ja võimalik.

Institutsioonidevahelise kokkuleppe punktide 22 ja 23 paremaks täitmiseks teeb komisjon kummagi institutsiooniga koostööd, et muuta kehtivate õigusaktide toimimise jälgimine ja hindamine järjekindlamaks. See võimaldaks saada hinnangute andmiseks ja mõju suuruse kindlakstegemiseks vajalikke andmeid. Komisjon lisab oma ettepanekutesse asjakohased sätted.

Lisaks on liikmesriikidel märkimisväärne kaalutusõigus küsimuses, kuidas rakendada liidu õigust riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil. Ettevõtlussektori arusaam regulatiivse koormuse suurusest on liidu eri osades väga erinev, millest võib järeldada, et liikmesriikide kaalutluse roll on suur. Komisjon jätkab selles küsimuses koostööd liikmesriikidega, näiteks koostades õigusaktide rakendamise hõlbustamiseks rakenduskavasid. Kooskõlas institutsioonidevahelises kokkuleppes esitatud üleskutsega peaksid liikmesriigid liidu õigusaktide siseriiklikku õigusesse ülevõtmisel selgelt näitama, kui nad lisavad elemente, mida liidu õigusaktis ei ole.

2.5. Uus lähenemisviis liidu õigusnormide täitmise tagamiseks

Selleks et ELi õigusaktid täidaksid oma eesmärgid, tuleb neid tulemuslikult kohaldada. Liikmesriigid peavad austama õigusnorme, mille nad on ise ühiselt kehtestanud, ja tagavad nende täitmise. Komisjon toetab ka edaspidi liikmesriike liidu õigusnormide ülevõtmisel, kohaldamisel ja rakendamisel. Samal ajal suurendab komisjon aluslepingute täitmise järelevalvajana oma jõupingutusi, et tagada ELi õigusaktide järgimine.

Komisjon esitas oma uue õigusnormide täitmise tagamise poliitika teatises „ELi õigus: parema kohaldamisega paremad tulemused“. Selle meetme oli ta 2016. aastal tunnistanud prioriteetseks meetmeks²³. Teatises on täiustatud komisjoni strateegiat rikkumiste käsitlemise poliitika suhtes. Kavas on keskenduda süsteemsetele probleemidele, mille puhul komisjoni meetmed õigusnormide täitmise tagamiseks võivad anda häid tulemusi. Esmatähtsaks peetakse uurida juhtumeid, kui liikmesriigid võtavad ELi õigusnormid oma riigi õigusesse üle ebatäpselt või ei tee seda üldse. Komisjon peab liidu õigusnormide õigeaegset ülevõtmist ülitähtsaks, mistõttu ta kavatses olla rangem selliste juhtumite puhul rahaliste karistuste määramisel. Komisjon võtab range hoiaku ka juhul, kui liikmesriigid jätavad täitmata Euroopa Kohtu otsuse, kahjustavad oluliselt ELi finantshuve või rikuvad liidu ainupädevust. Sellised tegematajätmised ei lase kodanikel ja ettevõtjatel kasutada õigusi ja hüvesid, mis neil Euroopa õiguse alusel on. Kooskõlas uue poliitikaga võib komisjon rikkumismenetluse lõpetada, kui ta peab seda poliitilisest seisukohast vajalikuks. Teabeleht, mis on lisatud komisjoni presidendi kõnele olukorrast Euroopa Liidus, illustreerib edusamme õigusnormide täitmise tagamise valdkonnas²⁴.

²³ C(2016) 8600, ELT C 18, 19. jaanuar 2017.

²⁴ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/better-regulation-factsheet_et.pdf

Komisjoni uue rikkumispoliitika eesmärk on tagada, et olulistes küsimustes täidetakse nõuded kiiremini. See võimaldaks paremini saavutada prioriteetseid poliitilisi eesmärgi. Uus rikkumispoliitika ei ole eraldiseisev algatus, vaid on tugevalt seotud muude meetmetega, millega komisjon toetab liikmesriike ELi õiguse rakendamisel ning mille kaudu ta teeb nendega tihedat koostööd ELi õiguse õigeaegse, korrektse ja tulemusliku kohaldamise tagamisel. Komisjon kavatseb muuta järjekindlamaks liikmesriikidega peetavat parema õigusloome dialoogi, kus käsitletakse ELi õigusnormide järgimist ning täitmise tagamist ja poliitilisi kaalutlusi laiemalt paljudes õigusloome valdkondades.

Liidu õigusaktide puudulik rakendamine tähendab, et nende ettenähtud tulemusi ei saavutata täielikult. Nii näiteks võimaldaks ELi keskkonnanalaste õigusaktide täielik kohaldamine ELi majandusel säästa tervishoiukuludelt ja otsestelt keskkonnakuludelt 50 miljardit eurot aastas. Selleks et parandada Euroopa keskkonnapoliitika ja ühiselt kokku lepitud õigusnormide rakendamist, võeti kasutusele uus vahend – keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamine²⁵. Läbivaatamine on uus protsess, mille raames selgitatakse välja ja kõrvaldatakse koos liikmesriikidega puuduliku rakendamise põhjused, püüdes leida lahenduse enne, kui probleem muutub teravaks. Komisjon avaldas 2017. aasta veebruaris esimesed aruanded 28 riigi kohta. Neis on loetletud iga riigi tugevad ja nõrgad küljed ning võimalused seoses õigusaktide rakendamisega. Lisaks avaldas komisjon teatise, kus on nimetatud ühised probleemid ja esitatud kõikidele ELi liikmesriikidele soovitusel olukorra parandamiseks²⁶. Kui see lähenemisviis kujuneb edukaks, võidakse seda tulevikus rakendada laialdasemalt ka teistes poliitikavaldkondades.

2.6. Koostöö teiste institutsioonidega

Institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe kohaselt vastutavad kõik ELi institutsioonid ühiselt liidu õigusaktide kvaliteedi eest. Komisjon on orienteeruvalt viimase 12 kuu jooksul järk-järgult täitnud suurema osa institutsioonidevahelise kokkuleppega võetud kohustustest. Komisjon ootab koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga esimest poliitiliste kokkuvõtete tegemist, et selgitada välja need probleemid, mille lahendamine võimaldaks parandada parema õigusloome protsessi ja ELi õigusaktide toimimist.

Tekstikast 5. Komisjoni poolt institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe raames võetud kohustuste täitmine

- Koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga esitati 2017. aasta poliitilisi prioriteete käsitlev ühisavaldus, mida nüüd rakendatakse.
- Esitatud on ettepanekud ajakohastada komiteemenetlust seoses liidu õigusaktidega vastavalt Lissaboni lepingule.
- Jõustunud on uued eeskirjad delegeeritud õigusaktide ettevalmistamise käigus liikmesriikide ekspertidega konsulteerimise kohta. Alustatud on Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni vahelisi läbirääkimisi delegeeritud õigusaktide piiritlemiskriteeriumide kindlaksmääramiseks.
- Kavakohaselt, 2017. aasta lõpuks, valmib IT-projekt delegeeritud õigusaktide registri

²⁵ Teatis „ELi keskkonnanalaste poliitikameetmete tulemuslikkuse tagamine keskkonnapoliitika rakendamise regulaarse läbivaatamise kaudu“ (COM(2016) 316 final).

²⁶ Teatis „ELi keskkonnapoliitika rakendamise läbivaatamine. Ühised probleemid ja ühised jõupingutused paremate tulemuste saavutamiseks“ (COM(2017) 063 final).

loomiseks ja register antakse käiku.

- Kolm institutsiooni on välja töötanud ja esitanud kava luua uus ühine institutsioonidevaheline veebiportaal õigusloomeprotsessi läbipaistvuse parandamiseks.
- Praegu toimuvad Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni läbirääkimised rahvusvaheliste läbirääkimiste pidamise praktilise korra kehtestamise kohta.
- Komisjoni parema õigusloome suunised ja vahendid on läbi vaadatud. Nüüd hõlmavad nad kõiki institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppega hõlmatud küsimusi – õigusakti uuestisõnastamist, kodifitseerimist, Euroopa mõõtme puudumisest tulenevat kulu, õigusnormide järelevalve- ja hindamisnorme jms.
- On loodud IT-vahend, kuhu kantakse liikmesriikide aruanded nende riiklike ülevõtmismeetmete kohta, mis lähevad kaugemale liidu õigusega nõutust.
- Käesolevas teatises on osutatud õigusaktide lihtsustamise alastele kohustustele ja olulistel sektorites tarbetute kulude vähendamise eesmärkide kehtestamise teostatavusanalüüsile.

3. JÄRELDUSED JA JÄRGMISED SAMMUD PAREMA ÕIGUSLOOME KAVA TÄIELIKUKS TÄITMISEKS

Praegusel ajal on erakordselt oluline tagada, et poliitikakujundamine põhineks faktidel ja tõenditel. Maailm ja meie ees seisvad probleemid on liiga keerulised, et hakata neid lahendama enne, kui on asjakohased andmed on süsteemselt ja põhjalikult läbi uuritud.

Komisjoni lähenemisviis töötab hästi ja on andnud häid tulemusi. Parem õigusloome on vahend, mis võimaldab õigeaegselt ja usaldusväärselt teha poliitilisi otsuseid vastavalt poliitilistele prioriteetidele, millest lähtub komisjoni tegevus ELi ees seisvate probleemide lahendamiseks. Avalikud konsultatsioonid, hindamine, mõjuanalüüs ja REFITi programm on võimaldanud uusi ettepanekuid ja kehtivaid õigusakte süstemaatiliselt hinnata ning tagada vajalike tulemuste saavutamise ja tarbetute regulatiivsete kulude vältimise. See lähenemisviis võimaldab hinnata õigusaktide kasulikkust igakülgset, tõenditepõhiselt ja süstemaatiliselt. Olles paindlik, võimaldab see lähenemisviis komisjonil keskenduda konkreetsetele õigusaktidele, mille paremaks muutmise vajadusele on osutanud sidusrühmad.

See tagab, et poliitilised valikud tuginevad parema õigusloome põhimõtetele, tänu millele on poliitiliste otsuste tegemine õiguspärasem ja sellega kaasneb rohkem vastutust. See sunnib poliitikakujundajaid ja sidusrühmi rajama oma seisukohti tõenditele ja oodatavatele mõjudele ning annab kokkuvõttes meie käsutusse vahendid ühiskonna kõigi osade kaasamiseks.

Sellest hoolimata on komisjon valmis oma parema õigusloome poliitikat veelgi parandama. Näiteks REFITi programmi puhul on komisjon otsustanud veel enam pingutada oma ettepanekute mõju suuruse kindlakstegemisel ning tagada, et kehtivate õigusaktide muutmisel võetaks järjekindlalt arvesse lihtsustamise ja tarbetute kulude vähendamise eesmärki. Vastavalt sellele on parema õigusloome suunistes ja vahendites tehtud muudatusi, mis jõustusid käesoleva aasta juulis. Alates 1. novembrist tuleks mõjuhinnangutes järjekindlalt, nii palju kui võimalik, esitada REFITi raames välja selgitatud mõju suurus ning teave algatuse kulu ja kasu kohta.

Komisjon kavatses koostada üldise analüüsi parema õigusloome kava rakendamise komisjoni ametiaja jooksul.

Tekstikast 6. Järelmeetmed

- Kehtivate õigusaktide läbivaatamise käigus tuuakse igas mõjuhindangus selgelt välja kulude kokkuhoiu võimalused ja kokkuhoiu suurus määratakse kindlaks võimalikult täpselt. Sellest saab selge koormuse vähendamise eesmärk, mida Euroopa Parlament ja nõukogu peaksid arvesse võtma seadusandlikus protsessis ning liikmesriigid õigusaktide ülevõtmisel ja rakendamisel.
- Ka 2017. ja 2018. aastal esitatakse olulisi ettepanekuid õigusnormide lihtsustamiseks, sealhulgas järgmistes valdkondades:
 - ***Maksud, sh käibemaks***. VKEde lõpliku käibemaksusüsteemi ja lihtsustamise algatuste pakett, millega vähendatakse väikeettevõtete halduskoormust, et luua nende kasvu ja piiriülest kaubandust toetav keskkond ning tagada võrdsed võimalused.
 - ***Ettevõtete halduskoormuse vähendamine***. Äriühinguõiguse paketi eesmärk on lihtsustada äriühinguõigusega ettenähtud menetlusi ning vähendada äriühingute ja ametiasutuste halduskoormust, näiteks võimaldades veebipõhist asjaajamist.
 - ***Abi ametiasutustele***. Keskkonnaalaste õigusaktidega kehtestatud aruandlusnõudeid tuleks toimivuskontrolli tulemuste põhjal ratsionaliseerida.
 - ***Abi tarbijatele***. Kehtivate õigusnormide lihtsustamine tarbijatega seotud õigusvaldkondades, nagu näiteks teavitamisnõuded ja kaugsuhtlus tarbijatega. See võimaldaks kulusid mõnevõrra vähendada ja halduskoormust leevendada.
- Jätkata liidu õigusaktide korrapärast hindamist, et tagada nende eesmärgipärasus. Praegu toimuvatest on olulisimad kemikaalide- ja merenduslaseid õigusakte ning üldisi toidualaseid õigusnorme käsitlevad hindamised.
- Tagada, et sidusrühmadelt küsitaks alati nende seisukohta küsimuses, kas õigusakte on vaja ja võimalik lihtsustada (näiteks hindamise ja mõjuanalüüsiga kaasnevate avalike konsultatsioonide teel).
- Koos Euroopa Parlamendi ja nõukoguga parandada veelgi institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe rakendamist, et uutes õigusaktides nähtaks ette ka proportsionaalne järelevalve- ja hindamiskord.